



Državni izpitni center



P 0 6 2 A 1 0 1 1 3

JESENSKI ROK

# SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 23. avgust 2006

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

**IZPITNA POLA 1**

Nal.	Rešitve	Točkovanje	Točke																		
1.	(državna) proslava ob 100. obletnici rojstva Srečka Kosovela / (državna) počastitev 100. obletnice rojstva Srečka Kosovela / prireditev ob stoti obletnici / slovesnost ob obletnici rojstva ...	1	1																		
2.	prenosnik	1	1																		
3.	drugo besedilo Po smislu, npr.: Drugo besedilo je bilo objavljeno v časopisu/so lahko vsi prebrali/je publicistično. / Prvo besedilo je bilo namenjeno samo povabljenim na prireditev/ožjemu krogu ljudi. / Prvo besedilo je vabilo in velja za dve osebi.	1 za pravilen odgovor 1 za ustrezno utemeljitev 1 za jezikovno pravilnost	3																		
4.	Prvo besedilo: 5 Drugo besedilo: 3	1 za vsak pravilen odgovor	2																		
5.	<table border="1" style="margin-left: 40px;"> <tr><td style="width: 50px;"></td><td style="text-align: center;">X</td><td style="width: 50px;"></td></tr> <tr><td></td><td></td><td style="text-align: center;">X</td></tr> <tr><td></td><td></td><td style="text-align: center;">X</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">X</td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td style="text-align: center;">X</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">X</td><td></td><td></td></tr> </table>		X				X			X	X					X	X			6 pravih odgovorov = 3 5, 4 = 2 3, 2 = 1	3
	X																				
		X																			
		X																			
X																					
		X																			
X																					
6.	b, č, e, f	4 pravilni odgovori = 3 3, 2 = 2 1 = 1	3																		
7.	Po smislu, npr.: ... da <u>bodo prireditev neposredno prenašali (po radiu in televiziji) / bo (potekal) neposredni radijski in televizijski prenos, ... naj zasedejo svoje sedeže najkasneje pet minut pred pričetkom počastitve / naj ne zamujajo.</u>  Upoštevamo vsebinsko ustreznost in skladensko pravilnost odgovora.	1 za vsako smiselno dopolnitev	2																		
8.	vabilo	1	1																		
9.	DA NE DA NE DA DA NE NE	8 pravih odgovorov = 4 7, 6 = 3 5, 4 = 2 3, 2 = 1	4																		
10.	poročilo	1	1																		
11.	stoletnico/100-letnico	1	1																		
12.	kraška Kosovelovo pesnikovo Upoštevamo samo take zapise.	3 pravilni odgovori = 2 2, 1 = 1	2																		
13.	a	1	1																		

14.	A (zvočno) Pismo/pismo (Srečku Kosovelu) Napačno: slovesno pismo			1	6
	B slogovno zaznamovana; Utemeljitev: V slovarskem sestavku ima kvalifikator knjiž. / Beseda se uporablja samo v knjižni rabi. / Beseda se ne uporablja v vsakdanjem govoru.			1 za pravilen odgovor 1 za ustrezno utemeljitev 1 za jezikovno pravilnost	
	C DA NE DA NE			4 pravilni odgovori = 2 3, 2 = 1	
15.	emocije Upoštevamo tudi: (Kosovelove bistvene intimne in) družbene emocije			1	1
16.	Petra Kolška, Marku Sosiču, Rafaela Vončine/-a, Irene Yebuah Tiran, Alda Kumarja			5 pravih odgovorov = 3 4, 3 = 2 2, 1 = 1	3
17.	predmet povedek osebik			3 pravilni stavčni člani = 2 2, 1 = 1	2
18.	predmetni Vprašati se moramo o (svoji) zapuščini otrokom. Upoštevamo tudi: Vprašati se moramo kaj zapustiti otrokom.			1 za pravilen odgovor 1 za pravilno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost	3
19.	č			1	1
20.	3./tretja	ednine	preteklik	1 = vsak pravilno rešen stolpec	3
	1./ prva	množine	prihodnjik		
	2./druga	množine	sedanjik		
	3./tretja	ednine	prihodnjik		
21.	c			1	1
22.	A a B b C c			1 za vsak pravilen odgovor	3

23.	<p><u>Uradna zahvala</u></p> <p><b>Ustreznost besedilni vrsti (4)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– ime in priimek ter naslov sporočevalca; naziv in naslov naslovnika; kraj in datum pisanja</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>– poimenovanje besedilne vrste in ustrezen nagovor</li> <li>– pozdrav in podpis z navedbo funkcije</li> </ul> <p><b>Vsebina (4)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– izrek zahvale</li> <li>– razlog za zahvalo (slavnostni govornik)</li> <li>– poimenovanje okoliščin (kdaj in kje) ali natančno poimenovanje dogodka</li> <li>– v čigavem imenu se zahvaljuje</li> </ul> <p><b>Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost (4)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– jezikovna pravilnost</li> <li>– slogovna ustreznost, na primer: <ul style="list-style-type: none"> <li>• vikanje oz. nagovarjanje naslovnika v 2. os. množ. (primer neustreznosti – 3. os.: ... bi se še enkrat zahvalil Borutu Pahorju za ...)</li> <li>• brez ponavljanja besed/besednih zvez</li> <li>• natančnost; brez zastranitev (primeri napak: proslava Prvih sto let Srečka Kosovela ...; g. Pahor, želim Vam veliko uspehov v politiki in v voditeljskih vodah; ... zahvala g. Pahorju za pomoč pri organizaciji prireditve ...)</li> <li>• upoštevanje družbene vloge naslovnika (primer neustreznosti: ... ste se znašli zelo dobro ...)</li> </ul> </li> </ul>	<p>2 = pravilna, popolna in smiselna navedba sporočevalca, naslovnika, kraja in datuma ALI 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi sporočevalca, naslovnika, kraja in datuma (Npr.: datum je napisan pred krajem/naveden je samo datum/kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika/pri naslovu naslovnika manjka ime osebe) ali odsotnost ene izmed prvin, če sta obe drugi popolnoma pravilni (Npr.: manjkata kraj in datum)</p> <p>Če sta zamenjana naslova sporočevalca in naslovnika, dobi kandidat za ta del 0 točk.</p> <p>1 (za obe prvini)</p> <p>1 (za obe prvini)</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2 (2 napaki = –1 točka, do 0 točk) 2 (Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk.)</p> <p>Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj dve točki.</p>	12
-----	---	--	----

**Primeri uradne zahvale:**

Jože Burja  
Kosovelov dom  
Kosovelova 4  
6210 Sežana

Sežana, 30. marca 2004

Borut Pahor  
Državni zbor RS  
Šubičeva 4  
1000 Ljubljana

**ZAHVALA**

Spoštovani!

V imenu organizatorjev osrednje državne počastitve 100. obletnice rojstva Srečka Kosovela, ki je bila v našem kulturnem domu v soboto, 27. marca, se Vam iskreno zahvaljujem za Vaše sodelovanje. Veseli smo bili, da ste v svojem slavnostnem govoru našega pesnika umestili v »Evropo upanja«.

Želim Vam veliko delovnih uspehov in Vas lepo pozdravljam.

Direktor Kosovelovega doma Sežana  
Jože Burja  
*Jože Burja*

---

Kosovelov dom Sežana  
Kosovelova 4  
6210 Sežana

V Sežani, 30. 3. 2004

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije  
Šubičeva 4  
1000 Ljubljana

**ZAHVALA**

Spoštovani g. Pahor!

V soboto, 27. marca 2004, ste nas počastili z obiskom in s slavnostnim govorom na osrednji državni proslavi ob 100. obletnici rojstva Srečka Kosovela. V imenu organizatorjev prireditve bi se Vam rada zahvalila za Vaše sodelovanje in tudi za vse izrečene državniške misli.

V našem kulturnem domu ste vedno dobrodošli.

Lepo Vas pozdravljam.

*Jožica Burja*  
Jožica Burja,  
direktorica

Jože Burja  
Kosovelov dom  
Kosovelova 4  
6210 Sežana

Sežana, 30. marca 2004

Borut Pahor  
Državni zbor RS  
Šubičeva 4  
1000 Ljubljana

#### ZAHVALA

Spoštovani!

V imenu Kosovelovega doma v Sežani se Vam iskreno zahvaljujem, da ste nas pospremili skozi sobotno počastitev stote obletnice Kosovelovega rojstva. Še posebej se zahvaljujem za izbrane besede, ki ste jih namenili vsem navzočim in z njimi omogočili prijeten začetek in uspešen potek prireditve. Verjamem, da ste s svojimi besedami navdihnili marsikaterega mladega umetnika.

Lep pozdrav

*Jože Burja*  
Jože Burja,  
direktor Kosovelovega doma Sežana

**IZPITNA POLA 2****VODENA INTERPRETACIJA**

Marjan Tomšič, Amore mio (odlomek)

**UŽITKI IN ODGOVORNOST**

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

**Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)****2 T**

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna ali nejasna.

*Primer: Odlomek/besedilo je iz sodobne književnosti. / To je odlomek literarnega besedila.*

1 T – Zvrst je poimenovana.

*Primer: Odlomek je iz pripovednega besedila. / Besedilo je pripovedno/pripoveduje. / Besedilo je novela.*

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

*Primer: Odlomek je iz pripovednega besedila/besedilo je pripovedno, v njem je več pisateljevega pripovedovanja o dogodkih kot izpovedovanja književnih oseb.*

**Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)****4 T**

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

*Primer: Pisatelj prikaže Tinco in Roka, njuno ljubezen in odgovornost.*

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

*Primer: Ljudje so se postavili na Tinčino stran. / Govori o Tinčini nesreči.*

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

*Primer: Pisatelj govori o mlademu paru, ki se je predajal ljubezenskim užitek, odgovornosti pa fant in dekle nista sprejela enako, ter o reakciji okolja.*

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

**Tinčino doživljanje problema (Razčlemba in razlaga)****2 T**

0 T – Ni ne predstavitve ne razlage problema. / Predstavitev ali/in razlaga problema ne ustreza/-ta odlomku.

*Primer: Problem je Tinčina nosečnost, ker so jo zato vsi obsojali.*

1 T – Problem je predstavljen, a ni razložen. / Skopa, površna predstavitev in/ali razlaga.

*Primer: Tinco teži, da je zanosila. / Tinca bi rada z Rokom delila problem, a on tega noče. / Tinca doživlja krutost, izdajo, nepoštenje.*

2 T – Problem je natančno predstavljen in razložen.

*Primer: Tinca se je skrivaj sestajala z Rokom in zanosila. To je bil zanjo problem, ker otroka ni načrtovala. Pričakovala je, da ji bo Roko stal ob strani, in ko se to ni zgodilo, se je poniževala pred njim, saj je upala, da si bo premislil, in je še verjela v ljubezen.*

**Rokovo doživljanje problema (Razčlemba in razlaga)****2 T**

0 T – Ni ne predstavitev ne razlage problema. / Predstavitev ali/in razlaga problema ne ustreza/-ta odlomku.

*Primer: Roko je Tinci že prej povedal, da noče otroka.*

1 T – Problem je predstavljen, a ni razložen. / Skopa, površna predstavitev in/ali razlaga.

*Primer: Roko se je prestrašil, zato je lagal. / Roko se Tinco izogiba.*

2 T – Problem je natančno predstavljen in razložen.

*Primer: Roko ni razmišljal o posledicah skrivne, strastne ljubezni do Tinco, zato je njena nosečnost zanj prevelik problem. Šele ob tem se zave posledic, ki jih lahko ima telesna ljubezen, in tega se tako prestraši, da Tinco noče več videti, kaj šele da bi delil z njo odgovornost.*

**Razlaga Rokovega umika pred problemom (Razčlemba in razlaga)****2 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

*Primer: Roko si je izbral drugo dekle, zato Tinco ni hotel več videti.*

1 T – Razlaga je skopa, površna.

*Primer: Roko odide v mesto, ker so ga na deželi vsi poznali in ga obsojali zaradi njegove krutosti.*

2 T – Razlaga je ustrezna, jasna, natančna.

*Primer: Roko se umakne pred problemom, ko vidi, da ga ne more obvladati. Obvladal bi ga lahko, če bi bil dovolj zrel, ampak očitno je spoznal, da je očetovstvo zanj prevelika odgovornost. Zato se je najprej skrival pred Tinco, potem lagal, da z njeno nosečnostjo nima nič, in nazadnje pobegnil. Njegov beg dokazuje, da je bila ljubezen zanj samo telesni užitek.*

**Citirani povedi iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Citirana ni nobena od ustreznih povedi. / Citirana poved ni ustrezna.

*Primer: »Skrilo ga je obmorsko mesto, izgubil se je na ulicah Škatlarjev.«*

1 T – Namesto citiranih povedi je opisan primer. / Citirana je ena ustrezna poved.

2 T – Citirani sta ustrezni povedi, ki kažeta odnos vaške skupnosti do obeh mladih.

*Primer: »Tinca se jim je zasmilila. Roka pa so začeli trdo obsojati. Najprej ga je ostro prijel njegov oče, potem pa še mati od Tinco ... Domačih in vseh drugih vaščanov, njihovih očitkov in jeznih pogledov pa tudi ni mogel več prenašati, zato je neke noči zmetal v kovček svoje stvari in izginil.«*

(Prva poved in ena izmed naslednjih.)

**Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

*Primer: Tinca je zanosila in sprejela svoj del odgovornosti za telesno ljubezen, Roko pa se je prestrašil in zbežal.*

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)



**Ocena Rokovega ravnanja (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Ocena ni izražena. / Izražena je kot skopa trditev.

*Primer: Roko je bil neresen in neodgovoren. / Tinci ni rekel, da si želi otroka z njo, zato ni kriv.*

1 T – Ocena je nejasna, izražena z ohlapno, šibko razlago.

*Primer: Če je Roko delil trenutke sladkosti s Tinco, bi moral sprejeti tudi odgovornost oziroma posledice njune strasti. / Tinca se je preveč poniževala pred svojim fantom, zato je ni mogel več spoštovati. / Rokovo vedenje lahko razumem, saj ga je strah odgovornosti.*

2 T – Ocena je jasna, vsebuje ustrezno razlago.

*Primer: Roko se je laže izognil odgovornosti, ker svojega otroka ni nosil pod srcem, tako kot ga je Tinca. A to, da je bil do obeh tako brezčuten, se mu je pozneje najbrž maščevalo. Sprašujem se, kako je mogoče, da se ti nekdo, s katerim ti je lepo, »naravnost zagabi«. To lahko pomeni samo, da si ga imel za predmet svojega sebičnega užitka. / Roko je ravnal tako, kot je glede na svojo zrelost lahko. Vsem bi bilo bolj všeč, če bi ostal s Tinco, a mislim, da v tem primeru nihče od njiju ne bi bil srečen. Roko bi bil še naprej nestrpen do Tinca in verjetno tudi do otroka. Zato je bolje, da je odšel, z njim bi Tinca in otrok še bolj trpela.*

**Mnenje o sprejemanju odgovornosti (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Ni mnenja. / Mnenje je izraženo kot skopa trditev. / Ni povezano z odlomkom.

*Primer: Staršem smo odgovorni, da končamo šolo. / V današnjem svetu je veliko neodgovornih ljudi.*

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.

*Primer: Vsak je za kaj odgovoren, nekateri za svoje delo, drugi za ljudi okrog sebe. Za to, kar naredimo, moramo odgovarjati, sprejeti moramo posledice. Le otrokom tega ni treba.*

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

*Primer: Po mojem mnenju ljudje odgovornosti ne sprejmejo zaradi strahu, neresnosti ali pa to storijo zavestno, odvisno od človeka. Mislim, da je bolje dvakrat razmisliti o dejanju, kot kasneje obžalovati njegove posledice. Vsak človek bi moral sprejeti odgovornost za svoja dejanja.*

**Utemeljitev mnenja s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.

*Primer: Za to, kar nekateri naredijo, ni nihče odgovoren.*

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

*Primer: Za to, kar naredimo, ne more nihče odgovarjati namesto nas. Včasih bi starši to želeli, a vidimo, da ni mogoče.*

2 T – Primer je na kratko opisan.

(Ocena, ki je v tem točkovniku ovrednotena z dvema točkama, je utemeljena s primerom dijaka, ki je spoznal, da izostajanje od pouka vpliva na njegov učni uspeh.)

**Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

**Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost**

<b>Slovnična pravilnost</b>	<b>2 T</b>
<b>Pravopisna pravilnost</b>	<b>2 T</b>
<b>Slogovna ustreznost</b>	<b>2 T</b>

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

---

**DODATNA NAVODILA:**

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.

## SAMOSTOJNA INTERPRETACIJA

Marjan Tomšič, Vruja (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

### **Opredelitev odlomka (besedila) glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje) 2 T**

0 T – Ni opredelitve. / Opredelitev je napačna ali nejasna.

*Primer: Odlomek/besedilo je iz nove književnosti. / To je dramski odlomek/dramsko besedilo.*

1 T – Zvrst je poimenovana.

*Primer: V odlomku/besedilu Tomšič pripoveduje o Jurasu in Vruji.*

2 T – Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.

*Primer: Pisatelj pripoveduje o Jurasu in Vruji, tako da vključuje tudi njun pogovor, torej je odlomek epski in dramski/je besedilo epsko in dramsko.*

### **Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje) 4 T**

0 T – Ni povzetka, ni obnove.

1 T – Obnova odlomka z vsebinskimi napakami.

2 T – Obnova odlomka brez vsebinskih napak. / Povzetek odlomka z vsebinskimi napakami/z vsebinsko napako.

*Primer: Vruja in Juras se ljubita, vendar pa je Vruja samosvoja in njena načela ji onemogočajo, da bi živela normalno življenje.*

3 T – Namesto povzetka odlomka je naveden samo posamezen motiv odlomka.

*Primer: Vruja se je nazadnje vdala in se poročila, ker je Juras ljubila. Dokazala je, da je samo njegova.*

4 T – Povzetek odlomka. Brez vsebinskih napak.

*Primer: Odlomek govori o ljubezni med Vrujo in Jurasom. Starši so sprejeli, da se Vruja preseli v njihovo hišo, želeli pa so, da se tudi poročita. Vruja se s tem najprej ni strinjala, a po Jurasovem prepričevanju je to vendarle storila.*

(Povzetek odlomka ocenimo s štirimi točkami tudi v interpretaciji, ki vsebuje še obnovo odlomka brez vsebinskih napak.)

### **Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga) 3 T**

0 T – Problem ni izbran. / Literarna prvina ni izbrana. / Samo splošno razmišljanje o pojavu ali problemu – brez povezave z odlomkom.

1 T – Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. / Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.

*Primer: župnikovo prepričevanje.*

2 T – Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. / Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.

*Primer: Jurasova in Vrujina vzgoja.*

3 T – Izbran je osrednji problem odlomka/in problem, ki je bistveno povezan z njim. / Izbrana je osrednja prvina odlomka/in prvina, ki je bistveno povezana z njo.

(Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)

*Primer: različni pogledi na ljubezen/ljubezen in zakonska skupnost/ljubezen in poroka/človek kot lastnina*

**Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)****3 T**

0 T – Ni razlage. / Razlaga je napačna.

*Primer: Vruja se poroči z Jurasom, ker je to hotel župnik.*

1 T – Razlaga je skopa, površna.

*Primer: Jurasu je bilo veliko do tega, kaj misli okolje, poročiti se je hotel zaradi očeta in matere.*

2 T – Parafraziran je ustrezen del odlomka.

*Primer: Juras ni razumel, kako bi jo s poroko izgubil, če pa bi bila njegova žena. V zakonu bi jo imel do smrti, sicer bi mu ušla. Ni mogel razumeti, da je njena duša drugačna in da je prišla iz drugačnega sveta.*

3 T – Razlaga je ustrezna, jasna, natančna.

*Primer: Za Jurasu in njegove starše sta ljubezen in zakonska skupnost tesno povezani, misli, da mu zakon zagotavlja večno zvestobo njegove življenjske sopotnice. Vruja pa prihaja iz sveta z drugačnimi vrednotami. V njem zakon ni potrđitev ljubezni, ampak kvečjemu ovira zanjo.*

**Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Primera ni.

1 T – Primer iz odlomka ni natančno v skladu z razlago, a je še smiselno povezan z njo.

*Primer: »Ko sta starša poskusila vse in se je v prepričevanje vključil tudi župnik, a brez uspeha, so se, hočeš-nočeš vdali.«*

2 T – Primer iz odlomka je natančno v skladu z razlago.

*Primer: »Ni mogel razumeti njene duše in sveta, iz katerega je prišla, zato je pritiskal toliko časa, da se je nazadnje vdala.«*

(Z dvema točkama ovrednotimo tudi vsak drug primer, ki natančno utemeljuje razlago.)

**Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Povzetka ni. / Povzetek se ne nanaša na prejšnje razlage, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).

2 T – Povzetek se nanaša na prejšnje razlage.

*Primer: Vruja popusti pred Jurasovimi pritiski, ker njena ljubezen ni sebična. S tem dokaže, da ji on pomeni več kot svet, iz katerega je prišla.*

(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)

**Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Mnenje ni izraženo. / Izraženo je kot skopa trditev.

*Primer: Juras je bil sebičen. / Vruja je bila zelo čudna.*

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago.

*Primer: Mislim, da bi moral Juras upoštevati Vrujino voljo, tako kot je ona njegovo. Potem bi lahko bila srečna.*

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

*Primer: Juras je preveč upošteval mnenje skupnosti, hkrati pa je bil sebičen, saj je želel imeti Vrujo za svojo lastnino. Ker se ni niti malo potrudil, da bi razumel, kaj doživlja, mislim, da je v resnici ni imel tako rad kot ona njega in da si njene žrtve sploh ni zaslužil.*

**Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)****2 T**

0 T – Ni mnenja. / Mnenje je izraženo kot skopa trditev. / Ni povezano z odlomkom.

*Primer: Če se ljudje ljubijo, se jim ni treba poročiti.*

1 T – Mnenje je nejasno, izraženo z ohlapno, šibko razlago/nakazano v primeru iz življenja.

*Primer: Mnogi so poročeni več let, pa se sploh nimajo več radi. Skupaj so le še zaradi otrok ali denarja. So pa tudi takšni, ki se niso poročili, pa se ljubijo in spoštujejo.*

2 T – Mnenje je jasno, vsebuje ustrezno razlago.

*Primer: Mislim, da bi se ljudje morali poročiti iz ljubezni, hkrati pa bi si morali v zakonu pustiti dovolj svobode. Po mojem mnenju je zakon prostovoljna pripadnost drugemu, ne pa lastninski odnos. Mnogi zakoni se danes hitro končajo, ker je kdo od partnerjev podoben Jurasu iz Tomšičeve novele. Jaz gotovo bolj spoštujem izvenzakonske skupnosti z ljubeznijo kot zakonske brez nje, ker menim, da je ljubezen največ, kar si lahko damo, in da nima nihče pravice določati drugim, kako bodo živeli.*

**Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Naveden ni noben primer. / Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.

*Primer: Še danes se kmetje poročajo pogosteje kot drugi.*

1 T – Primer je samo imenovan/nakazan.

*Primer: Bil sem na poroki, kjer je bilo vsega v izobilju, ženin in nevesta naj bi naslednji dan odšla na drago potovanje, med njima pa ni bilo videti niti iskric ljubezni.*

2 T – Primer je na kratko opisan.

(Mnenje, ki je v tem točkovniku ovrednoteno z dvema točkama, je utemeljeno s primerom starejšega neporočenega para, ki z medsebojnim izkazovanjem pozornosti zbuja spoštovanje pri vseh ljudeh iz soseske. / Eno izmed mnenj je utemeljeno s primerom Metine in Ožbejeve zveze iz Samorastnikov.)

**Členitev besedila (Predstavitev dejstev in stališč)****2 T**

0 T – Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.

1 T – Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.

2 T – Besedilo je logično členjeno in koherentno.

**Jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost****Slovnična pravilnost****2 T****Pravopisna pravilnost****2 T****Slogovna ustreznost****2 T**

Za vse velja:

0 T – Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

1 T – Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.

2 T – Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

**DODATNA NAVODILA:**

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, mu od skupnega seštevka odštejemo eno točko; če napiše manj kot 200 besed, mu odštejemo dve točki.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije prištejemo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).